

อุบัติการณ์การเกิดภาวะหายใจเหนื่อยภายใน 2 ชั่วโมงแรกหลังเกิดในทารกแรกเกิดครบกำหนดที่คลอดปกติทางช่องคลอดในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่

ภคมน เชาว์ศิลป์ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่

ภาวะหายใจเหนื่อยเป็นสาเหตุที่พบได้บ่อยที่ทำให้ทารกแรกเกิดต้องได้รับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ พบทารกแรกเกิดครบกำหนดที่คลอดปกติทางช่องคลอดได้รับการรักษาตัวในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤตด้วยเรื่องหายใจเหนื่อยถึงร้อยละ 18.9 ซึ่งเป็นอัตราที่สูง การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุบัติการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะหายใจเหนื่อยภายใน 2 ชั่วโมงแรกหลังเกิดในทารกแรกเกิดครบกำหนดที่คลอดปกติทางช่องคลอด เป็นการศึกษาย้อนหลังเชิงวิเคราะห์แบบ Nested case-control study โดยทบทวนเวชระเบียนของทารกที่คลอดในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 – 30 กันยายน 2559 โดยแบ่งทารกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีอาการหายใจเหนื่อยนานมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง กลุ่มที่มีอาการหายใจเหนื่อยนานน้อยกว่า 1 ชั่วโมง และกลุ่มที่ไม่มีอาการหายใจเหนื่อยภายใน 2 ชั่วโมงแรกหลังเกิด ผลการศึกษาพบว่าประชากรที่ศึกษามีจำนวน 570 ราย แบ่งเป็นทารกที่มีอาการหายใจเหนื่อยนานมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง ทารกที่มีอาการหายใจเหนื่อยน้อยกว่า 1 ชั่วโมง และทารกที่ไม่มีอาการหายใจเหนื่อยภายใน 2 ชั่วโมงแรกหลังเกิด จำนวน 103, 87 และ 380 ราย (คิดเป็นร้อยละ 18.1, 15.2 และ 66.7 ตามลำดับ) พบอุบัติการณ์ของทารกแรกเกิดที่มีโรคหรือภาวะที่ทำให้เกิดอาการหายใจเหนื่อยร้อยละ 7 โดยพบสาเหตุจากภาวะหายใจเร็วชั่วคราวในทารกแรกเกิด (TTNB) มากที่สุด ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะหายใจเหนื่อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ การใช้สายดูดเสมหะในการเปิดทางเดินหายใจและอุณหภูมิกายที่ผิดปกติเมื่อวัดหลังจากทารกเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย จากผลการศึกษา ทำให้ทราบว่า ทารกแรกเกิดครบกำหนดที่คลอดปกติทางช่องคลอดและมีภาวะหายใจเหนื่อยภายใน 2 ชั่วโมงแรกหลังเกิดในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ส่วนใหญ่ไม่ได้มีความจำเป็นต้องส่งเข้าหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ดังนั้น ควรมีการทบทวนและพัฒนาแนวทางการดูแลทารกตั้งแต่แรกคลอดจนถึงช่วงสังเกตอาการ 2 ชั่วโมงแรกของชีวิตเพื่อลดอัตราการส่งทารกเข้าหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤตโดยไม่จำเป็น

คำสำคัญ: ภาวะหายใจเหนื่อย, ทารกแรกเกิด, ทารกครบกำหนด, ทารกคลอดปกติทางช่องคลอด